

SUVESEIKLUS

23. - 27. juuli 2025

Läänemaa

II seikluspäeva legendid

Lingid: <http://www.suvelseiklus.ee/2025>

Äpi allalaadimine: <http://www.suvelseiklus.ee/app> või Google Play

Online tulemused: <http://www.suvelseiklus.ee/online>

www.suvelseiklus.ee

Suveseikleja 8 käsku

Hoidun eramaadest. Kui siiski satun eramaale ja olen kindel, et olen õiges kohas, käitun viisakalt ja rahulikult.

Pargin kõikjal vastavalt liiklusseadusele. Ei sõida alati iga hinna eest punkti, kui on näha, et antud kohas ei ole viisakas sõita. Mõistlikkus ja viisakus on liiklusemärgist kõrgemal!

Liikudes autoga ei kihuta. Näeb ja märkab palju rohkem, kui hoiad kiiruse mõistliku või alla selle.

Inimeste, eriti laste ja loomade läheduses, sõidan minimaalse kiirusega, ei tolmuta!

Kohalikul peremehel on alati õigus, isegi kui tal õigus ei ole!

Võimaliku konflikti korral lahendan konflikti rahulikult selgitades ja lähen vastaspoolega lahku sõpradena.

Kui jään öö peale, järgin öörahu reegleid ning ei häiri elanikke (ega teisi seiklejaid, kes magada püüavad).

Ma ei suitseta laagriplatsil kogunemistel ning teiste suveseiklejate läheduses punktides, eriti laste läheduses.

Rajameister soovitab!

Jalutuskäik või matk

Ettevaatust autoga!

Ainult skoorijatele

Kellaajaline

Lisaülesanne

Ermi (Libekala) +2 +1 **200 - Sinna (ja tagasi?)**

Matkarada kulgeb mööda vana vankriteed, mis ühendas kaht lahe põhjakalda kaluriküla. Matkaraja põhiosa pikkus külast kuni tammeni on 2,6 km. Rada saab alguse külast, kus asuvad looduskeskus-infopunkt ja muuseum. Looduskeskuses on võimalik tutvuda põhjakalda loodust tutvustavate infostendidega, saada teavet matkaradade kohta ning käia linnutornis.

Mis on rahva arvates kahelelise käokeele nimi?

Tarvo (Quercus) +10 +1 **201 - Taaskasutus - Kingitus pruudile**

Praegu varemetes seisev hoone on Eesti üks mõjuvamaid neobarokseid hooneid. Selle lasi ehitada üks krahv oma Saksamaalt pärit mõrsjale, kes soostus ainult siis Eestisse tulema, kui saab siin täpselt samasuguse elamise, nagu tal kodumaal oli. Krahv lasigi teha täpse, kuigi väiksema koopia. Kahjuks preili suri ja ehitus päris lõpule ei jõudnudki. Peale II Maailmasõda jäi hoone nõukogude sõjaväe valdusse. Ligi kolmandik lammutati ja veeti laiali, ülejäänud on õnneks siiani säilinud.

Mis kiriku torni koopia ?

202 - Omnibussi oodates

+10 +1 Ermi (Libekala)

Küla asub Matsalu looduskaitsealal ja kuulub halduslikult Haapsalu linna koosseisu. Põlisesest kalurikülast on saanud suvitajate meeliskoht, neid käib seal suviti 200 ringis, mida on 5x rohkem kui püsielanikke. Seal asub ka linnuvaatlustorn, aga selle jätame seekord rahule. See-eest uurime lähemalt väga omapärast ning multifunktsionaalset bussipeatust.

Mis päeval avati raamatutuba?

203 - Tingel-tangel-tungel

+10 +1 Tarvo (Quercus)

Kui lähtuda ainult nimest, näeks sealt objektist papagoisid ning jaanalinde, reaalsuses tuleb seevastu leppida rohkem siinsesse kliimavöötmesse kuuluvate isenditega. Hoolimata sellest on aga tegu igati uhke ehitisega.

Mitu metallist astet on uksega suletaval keerdtrepil ?

204 - Pildipunkt 1

+10 +1 Ermi (Libekala)

Mis on talu nimi?

Ermi (Libekala) +10 +1 **205 - Larus**

Matsalu haudelinnustiku uurimisega on siin tegeletud 1960. alatest, rõngastatud tuhandeid merelinde, eriti just kalakajakaid. Tormis hukkunud ornitoloogi mälestuseks püstitatud kivi kõrval on teinegi, väiksem, tema töö jätkajale.

Mitu lindu on väiksemal mälestuskivil?

Tarvo (Quercus) +10 +1 **206 - Taaskasutus - Eelviimane**

Avatud kuni 21

See mälestusmärk on rajatud eelviimasele omasuguste seas. Samba asukohaks valiti mainitud isiku üks lemmikkohti Haapsalu lähistel. Ligi kolme meetri kõrgune monument oli valmistatud vasalemma marmorist. Mälestussamba tahvlid ja latern lõhuti 1917. aasta revolutsiooni käigus. Samba põhiosa on rikutuna säilinud tänaseni.

Mis põõsastest hekk ümbritseb sammast?

Ermi (Libekala) +10 +1 **207 - Päev, mil ma hüüan, tõtta mulle vastama.**

Selles majas on istungeid pidanud Juhan Partsi, Taavi Rõivase ja Jüri Ratase valitsused. Maja seinale on asetatud ka mälestustahvel, aga see on ühe varem toimunud valitsuse istungi mälestamiseks. Leia üles veel üks tahvlike.

Milline on arvutustehte vastus?

208 - Narri põldu üks kord ...

+10 +1 Ermi (Libekala)

Ei tea, mis hirm kohalikel narriks jäämise ees on, aga põldu nad igaks juhuks ei hari. Nende pingutused on juba aastasadu suunatud kalapüüdmisele. Selles tegevuses on nad hinnatud tegijad ja jälje maha jätnud ka isegi Saaremaal. Veelgi varem on siin ka kanged sõjamehed asunud, sest teada on, et svealaste kuninga Ingvari, kes siia rüüstama tuli, nad maha löid. Selle sündmuse kohta on säilinud saaga, mis on vanim Eestis toimunud sündmuse kirjeldus. Jäta auto bussipeatuse juurde ja tutvu küla vaatamisväärsustega, kindlasti külasta linnutorni.

*Kes allkirjastas tänukirja Kaunile Eesti Kodule?
Vastuseks perekonnanimi.*

209 - Quercuse viisik

+10 +1 Tarvo (Quercus)

Kaitse all on siin 5 puud, mille ümbermõõt on 3-5 ja kõrgus 12-25 meetrit. Asulas on ka mõis, kus aastatel 1923-1932 asus Läänemaa õpetajate seminar ja 1932-1939 Scouts Üksik Jalaväepataljon.

LK sildi laius täissentimeetrites

210 - Nostalgiline lüstrum

+10 +1 Tarvo (Quercus)

Avatud 12-18

1979 asutatud kool on näinud palju koduotsimist ja kolimisi, isegi tulekahju ja veeuputus pole jätnud teda puutumata. Hetkel on sinna keldrisse teinud ajutise pesa üks meie seast.

Mitu lusikat on laual kokku ?

Läänemaa pealinn

Jõe saarel asuv 13. sajandist pärit loss

Jäägrikompanii paiknemiskoht

Rahatähel kujutatud helilooja ja rästiku eesnimi

Kabeli ja kellatorniga küla

Endine vallakeskus Jaani kirikuga

Läänemaa suuruselt 2. saar

Lihatööstus - Metsikult maitsev

Imedemaa looja

Mereröövlilugude krahv

Luuviljaline helilooja

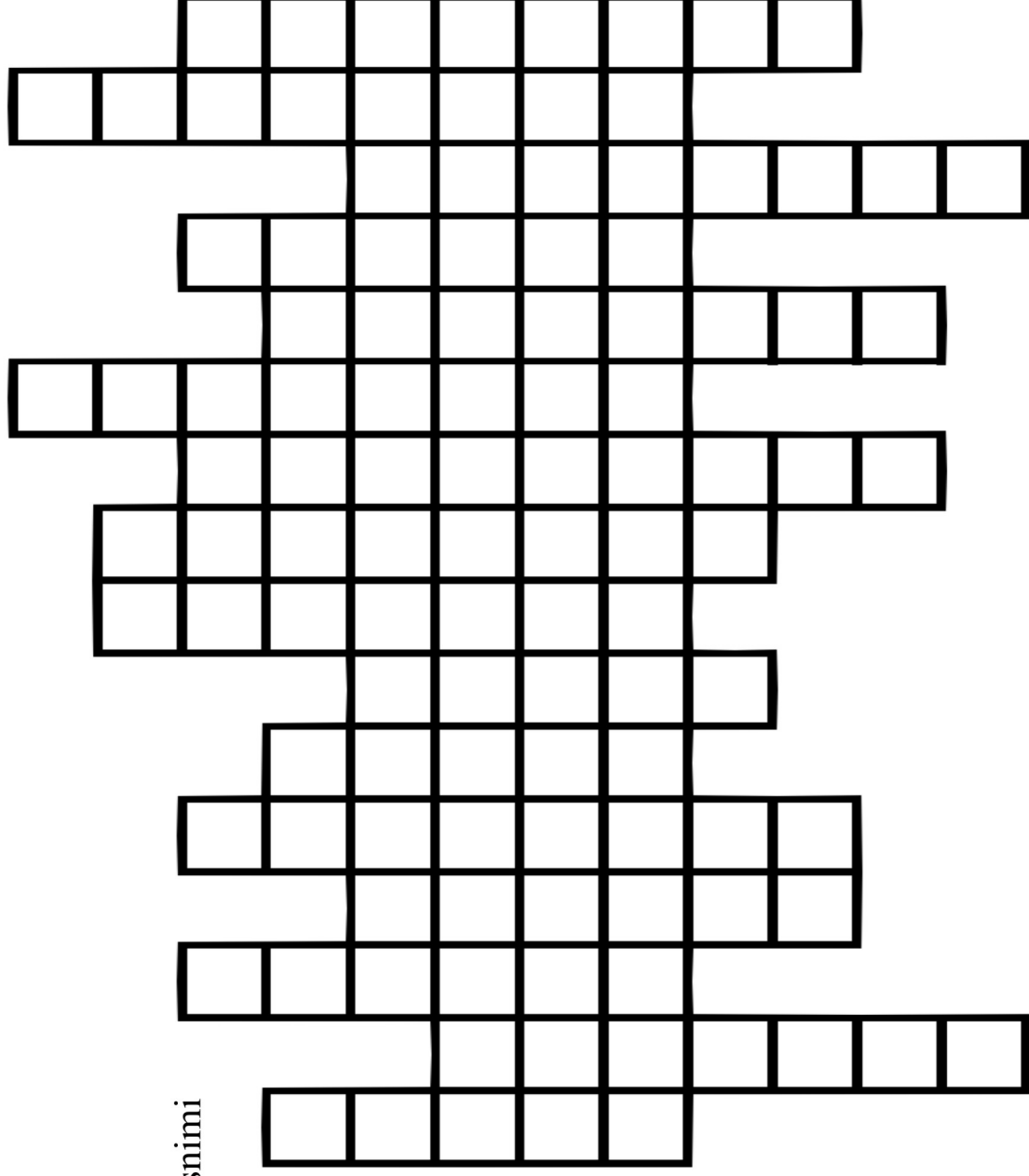
Sooja mereveega supelrand

Endine lennuväli

Ussisaar

Omanimelise merega küla

Poolsaar ja küla

Sadama poolt leiad infotahvli - mis on tulevase kirjaniku eesnimi?

212 - Kui ei saa heaga, siis...

+10 +1 Tarvo (Quercus)

Puud on alati äratanud inimestes austust ja imetlust ning erutanud fantaasiat. See käib eriti vanade ning suuremõõtmeliste puude kohta. Puudelt on mõne tähtsa sündmuse või otsuse eel nõu küsitud, haiguse korral on neilt ravi otsitud, mõnikord on neile ohverdatud. Erilise tähelepanu all on rahvapärimuses sattunud silmatorkavate tunnustega puud. Tihti oli iga küla ääremaadel mõni selline puu, mõnikord ka igal talul.

Number lähimalt kilomeetripostilt

213 - Matkarada

+2 +1 Ermi (Libekala)

See matkarada palju aega ei nõua. Kadakate ja roostiku vahel kulgev laudtee viib mereni ja tagasi. Kui ennast just luiki või päikeseloojangut vaatama ei unusta, siis ei kulu tundigi.

Uuri infotahvlit. Kes pole haruldlane?

Ermi (Libekala) +10 +1

214 - Võimalik kuld mõõga asukoht

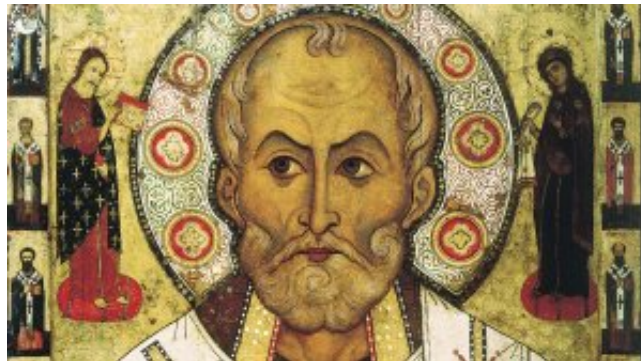
Kohaliku mõisniku poeg oli majori aukraadis ja suri Riia välihospidalis 1815 aastal lahinguhaavadesse. Põrm toodi kodumaale ja maeti hauakambrisse, mida ümbritses poole tiinu suurune ala, tammed igas nurgas. Üks tamm on siiani alles. Vahepeal võssa kasvanud ja unustusse jäänud haud on praegu põlluservas kenasti nähtav ja tundmatu sepa tehtud uhke raudrist kannab tahvlit nime ja tähtsate daatumitega.

Milline on risti kõige laiem horisontaalne mõõt sentimeetrites?

Ermi (Libekala) +10 +1

215 - Jõuluvana viljaladu

Tsaari usku minekul 1883 loodi 1888 kogudus, 1896 valmis kirik, uue võimu ajal 1962 suleti, uuskasutati viljalaona ja siis muutus varemeiks.

Mitu üimarkaarelist aknaava on 1. korrusel?

Tarvo (Quercus) +10 +1

216 - Öölamp

16-meetrine alumine sihib 34-meetrist ülemist. Meie sihime alumist.

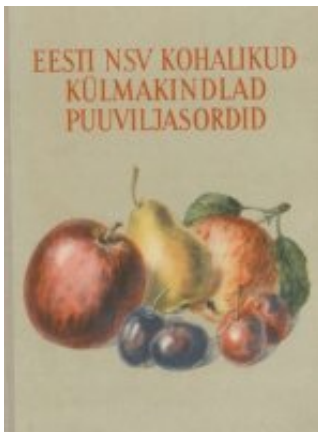
Arv ukse kohal

217 - Pomoloog

+10 +1 Ermi (Libekala)

Avatud kuni 21

See mees oli tunnustatud puuviljandusteadlane ja sordiaretaja, põllumajandusdoktor. Oma põhitegevuse kõrval on tegelnud ka pirnipuu- ja sarapuusortide aretusega, puuvilja- ja marjasortide uurimisega ning agrotehnikaga, ristanud sõstart ja karusmarja, ühtlasi suunanud kogu Eesti puuviljandusalast uurimistööd. Tema sünnikohta on paigutatud mälestuskivi.

Milline puuvili on kivil oleval tahvil?

218 - Meister

+10 +1 Tarvo (Quercus)

Eesti kunstiajaloo üks kirevamaid isiksusi, tuntud kui portretist ja maastikumaalija, kelle lemmiktehnikaks kujunes pastell. 1960. aastal avatud majamuuseumis asuvad kunstniku ateljee, töö- ja eluruumid. Kaunis park ja kunstniku viimne puhkepaik on talukompleksi lahutamatu osa. Pileti ostjatel on võimalik kõike seda ilu ka oma silmaga imetleda ajavahemikul 11-17

Küsimus infotahvilt : milline neiuvaip ?

Tarvo (Quercus) +10 +1 **219 - Taaskasutus - Hingekarjased****Avatud kuni 23**

See Läänemaa kunstiväärtuslikeim kirik sai esimesena Läänemaal oma seinale riikliku kultuuri- ja ajaloomälestise märgi. Pühendatud on ta Maarja Magdaleenale, kelle kujuke kirikus on Eesti üks vanimaid skulptuurifiguure. Tähelepanuväärsed on nii keskaegsed maalingud kui ka see, et arhailise pühakojajal puudub kõrgusse pürgiv kellatorn. Legendi järgi ehitati torn nii madal kartusest merelt tuleva ohu ees. Rahvajutu järgi olla kirikhoone ehitanud üks hiigelneiu hoopis endale elumajaks.

Mitmendal märtsil Constantin Gust. Heinrich von Kursell sündis?

Ermi (Libekala) +10 +1 **220 - Breti kukega kivi**

2. veebruaril 1915 sündinud Bretist räägitakse legende. Ta jäi üksikuks, elas eraklikku elu ja oli seda sorti inimene, keda veidrikuks peetakse. Rahva mälus on ta eelkõige kui omapärane kiviraidur. Tema raiutud suured kivid seisavad Parilas ja Parilast Puisesse viiva tee ääres. Rahvas kutsub neid Breti kivideks. Kukega kivi oleval olnud Breti viimane. Teda pooleldi sunniti oktoobrirevolutsiooni aastapäevaks seda tegema, oleval öeldud, et muidu tal enam ei lubata kividele oma jutte raiuda.

Tegusõna veoauto pildi alt.

221 - Ainult mälestus

+10 +1 Tarvo (Quercus)

Kool pandi kinni 1952. aastal põhjendusega, et seal asunud sõjaväelennuväljale oli maad vaja. Sulgemise ajal õppis koolis viis last. 1936. aastal põhjalikult remonditud vana koolimaja uuteks asukateks said pärast sulgemist kanad ja lambad. Tänapäevaks on koolist jäänud ainult mälestus, mille jäädvustamiseks paigaldati endise kooli kohale 16. juulil 1990 kihelkonnapäevadel mälestuskivi.

Mis okaspuu kasvab mälestuskivi ees ?

222 - Suur kivi

+10 +1 Ermi (Libekala)

Enne on Martna kirik ilma tornita olnud, aga lõpuks asuti ka seda ehitama. Meie kangelasele see aga millegipärast ei sobinud ning ta otsustas torni Saaremaalt linguga maha visata. Mõeldud tehtud, kuid paraku ei pidanud lingunöör pingele vastu ja katkes. Suur kivi ei lennanud kirikuni välja ja kukkus maha just sinna, kus praegugi asub.

Kes elab kivi sees?

224 - Pildipunkt 2

+10 +1 Taavi (Eksinud)

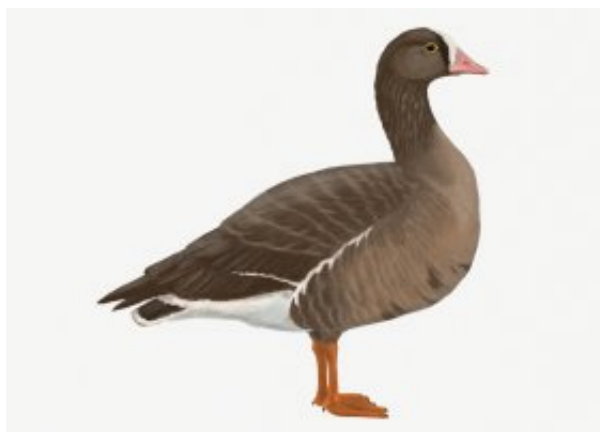

Mis hoone?

Ermi (Libekala) +10 +1

225 - Linnuvaatlustorn**Avatud kuni 21**

Linnutorni lähipiirkond on liigirohke, seal on tehtud Euroopa rekord ühepäevases tornivaatluses - nähti 128 erinevat linnuliiki. Ornitoloogid peavad seda linnuvaatlustorni parimaks Põhja-Euroopas. Linnutorn asub eramaal, viibimine objektile lubatud vaid päevasel ajal. Auto jätta parkimisplatsile ja objektile mine viitadega näidatud rada pidi.

Milline riik kaardil on number 5?

Tarvo (Quercus) +10 +1

226 - Raha siit ei saa

Sellist looduslikku moodustist oleme harjunud nägema pigem mere ääres. Aga loodus teeb omad korrektuurid ja meie seekordne 3-4 meetrit kõrge sihtpunkt asub rannikust umbes 1 km kaugusel. See ainulaadne koht oli eelmise sajandi kuuekümnendatel tihedalt külastatud ja kevadiste kooliekskursioonide üks lemmikuid.

Otsi üles kolme tahvliga infopost. Milline elupaiga tüüp ?

227 - Lumine nauding

+10 +1 Tarvo (Quercus)

Avatud kuni 23

Lõpetanud Cum Laude Tartu Ülikooli, õpetaja ja põllumajadusdoktor, lisaks Eesti esimene ...doktor. Aretanud hulga õunasorte ja ka paar maasikasorti. Otsime üles tema hauaplatsi.

Perekonnanimi kõrvalolevalt hauakivilt

228 - Pildipunkt 3

+10 +1 Tarvo (Quercus)

Telefoninumber ?

229 - Pildipunkt 4

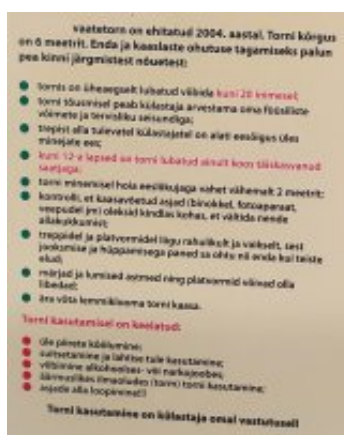
+10 +1 Ermi (Libekala)

Mitu kõrgemat metallposti on uuel sillal?

Ermi (Libekala) +10 +1 **230 - Vaatetorn**

Vaatetornist lõunas asuv avatud niit oli enne II maailmasõda osa Keravere külast. Sealsed taluhooned lammutas nõukogude armee lennuvälja ehitamiseks. Sõjaväelennuvälja kasutati aga üsna vähe - 1940. aasta sügisest kuni 1945. aasta alguseni. See eksisteeris reservlennuväljana ka hiljem ning taluhooneid ei lubatud taastada.

Raamatust saad teada, mis paistab 8. märtsil.

Tarvo (Quercus) +10 +1 **231 - Seltsimaja**

Juba muinasajal meeldis inimestel siia jälgida, tõestuseks on leitud lohk kivi sees. Ja üks lapsi õpetati ka enne kui koolihooned ja õpetaja amet moodi tulid. Aga meid huvitab just koolimaja. Algkool tegutses selles hoones alates aastast 1924. Aastal 1970 algkool suleti, kuid avati uuesti 1993. Seni viimane sulgemine toimus aastal 2010. Loodame, et avatakse millalgi uuesti.

Esimese raamatukoguhoidja perekonnanimi

232 - Hirmus nimi

+10 +1 Tarvo (Quercus)

Üks nime saamise lugu on selline. Sõitis kord üks tähtis mees sõbrale tema häärberisse külla. Tagasiteel aga juhtus avarii ja oldi sunnitud peatuma. Kuna Autoabi24 polnud veel leiutatud, tuli juhul ise sõiduk ära remontida. Aga tähtis mees toetas seniks oma tähtsa taguotsa kivile. Kuna see mees oli nii tähtis, siis hakati seda kivi tema nime järgi kutsuma.

Mis on tahvlil 19 ?

233 - Pildipunkt 5

+10 +1 Ermi (Libekala)

Aastaarv küilakivilt?

234 - Taaskasutus - 523368

+10 +1 Tarvo (Quercus)

124466 619500 006241 585258 900432 150781
257896 334540 918102 811174 788861 339677
833898 019407 519826 201967 385777 987178
270114 754380 673839 301983 346689 328545
490440 312901 627627 494780 390622 436740
937668 111010 322436 856533 941394 170684

164 __?

Ermi (Libekala) +10 +1 **235 - Pergell**

Tore maakividest hoone ehitati algselt mõisa viinaköögiks, hiljem oli auruveski. Veel hiljem töötas elektri jõul. Veel 1990-ndatel käidi siin tervelt Läänemaalt hea kvaliteediga jahu jahvatamas.

Mis on ehitaja perekonnanimi?

Tarvo (Quercus) +10 +1 **236 - Prospekt Mira**

1969. aastal rajati siia õhutõrjevägede raketibaas. Käesolevaks ajaks meenutavad kesktegevuskaugusega seniitraketikompleksi ja samas asunud tuumalõhkepeade hoidlat metsas mitmel pool asuvad lagunevad asfaltplatsid ja hoonete rusud.

Mis on mahajäetud ?

Tarvo (Quercus) +10 +1 **237 - Kontserdipaik**

Mõisa peahoone püstitati 1833, 1920-ndatel ehitati hoone ümber, lisades talle muuhulgas ka pikad ühekorruselised tiibhooned.

Aastaarv tordilt

238 - Taaskasutus - See veider maailm...

+10 +1 Tarvo (Quercus)

Kui vähegi uurida, võib laiast maailmast leida igasugu veidrusi - ning neile, kel uurimiseks aega vähe, tuuakse parimad palad neist suisa telekanalite abil koju kätte. Prime time'il ja puha. Samuti pole tõest sugugi kaugel väide, et ka Eestimaa pinnal on erinevaid veidrusi tehtud... meie peatuksimegi neist vaid ühel, kuid see-eest üsnagi eakal. Nimelt kogunes 101 aastat tagasi ühel kenal maikuu päeval kokku ühe Läänemaa gümnaasiumi segakoor, selleks et laulda... telefoni mikrofon. Ning mis veelgi veidram - selle laulmise tähistamiseks on püstitatud väike mälestustahvel.

Kas see on aga ikka nii veider? Eks vaadake tahvel üle ja otsustage ise. Meie küsime - mitu tekstirida sellel mälestustahvilil on?

239 - Jaam

+10 +1 Tarvo (Quercus)

Ülipika perrooniga/fassaadiga kompleksi kuuluvad reisijatehoone, väikese torni ja varikatusega nn Imperaatoripaviljon ja ühendav katusealune Hetkel saab siin ainult ajalugu meenutada, aga mine tea, mida tulevik võib tuua.

Millega on varustatud suure kiiruse kaubaait ?

240 - Jaam miinus 2

+10 +1 Tarvo (Quercus)

Seda hoonet jaamahooneks nagu ei sõanda kutsuda, meenutab rohkem tööriistakuuri. Aga rong siin peatus.

Liida kokku kaks numbrit hoone ees teetammil asuvalt kivi postilt

Tarvo (Quercus) +10 +1 **241 - Jaam miinus 3**

1915. aastal avati peatuskoht koos möödasõiduteega. Peatuskoha hoonena kasutati esialgu käigust kõrvaldatud reisivagunit. Raudteejaam rajati 1920. aastatel, mil ehitati ka puidust ühekorruseline jaamahoone. Hoonele tehti 1929. aastal juurdeehitus.

Mitu korstent on jaamahooneel ?

Tarvo (Quercus) +10 +1 **242 - Pildipunkt 6**

Bussipeatuse nimi

Taavi (Eksinud) +10 +1 **243 - Pildipunkt 7**

Mis taim on objekti ümbruses?

244 - Võidupüha

+10 +1 Tarvo (Quercus)

Siin vallas on tegutsenud Sugupulliühistu, Sooharimise Liit, kaks veeühingut, Kraaviühing, Turba ühing, katsejaamad, kanapidajate ühistu ja piimaühistu. Vana vallakooli hoone on taastatud ja on tänaseni kultuuri- ja seltsielu keskuseks

Mis aastal loodi valla vanim majandusselts ?

245 - Pildipunkt 8

+10 +1 Tarvo (Quercus)

Mitu nööpi on Miki-Hiire pükstel ?

246 - Pildipunkt 9

+10 +1 Tarvo (Quercus)

Majapidamise nimi ?

Tarvo (Quercus) +10 +1 **247 - Hoia hinge kinni !**

See usuvool sai alguse 17. sajandi alguses Inglismaal, levis sealt edasi ja jõudis Eestissegi. Tähistamaks sündmust, mis pani aluse esimesele kogudusele Eestis, on jõe kaldale paigutatud mälestuskivi.

Risti väliskontuuri kõrgus täissentimeetrites

Ermi (Libekala) +10 +1 **248 - Minna ei taha, kuid jääda ei saa**

Mälestusmärk raskete aegade meenutuseks. Ega siin midagi eriti nuputada polegi, lähme vaatame koha üle.

Millist rooma jumalanna nime kannab laev fotol?

Ermi (Libekala) +10 +1 **249 - Piirikivi**

Selle kaluriküla pindala on 12,3 km², elanikke oli 2021. aasta seisuga 46. Külaseltsi eestvedamisel paigutati küla piirile seda tähistav piirikivi. Leiagi see üles.

Mis talu on teisel pool teed?

Tarvo (Quercus) +10 +1 **250 - Talvine õhtu**

Suurem osa tema loomingust põhineb eesti rahvaviiside teemade polüfoonilistel töötlustel. Lisaks orkestrisüite ja ansamblimuusikat. Külastame muusikateoste arvult ilmselt ühe viljakaima eesti helilooja sünnikohta.

Mis ministeerium ?

KONTROLLEHT

[illegible]

Suvelseiklust toetavad:

Rajajaaja

2025

